

TIEDOKSI

Nimityksiä

VTT *Vesa Vibriälä* on nimitetty Elinkeinoelämän tutkimuslaitoksen Etlan ja Elinkeinoelämän valtuuskunnan Evan toimitusjohtajaksi 1. maaliskuuta 2012 alkaen. Helsingin yliopistossa vuonna 1997 väitellyt Vihriälä on viimeksi toiminut Euroopan komission varapuheenjohtaja Olli Rehnin neuvonantajana. Sitä ennen hän oli Talousneuvoston sihteeristön päällikkönä ja talousasioiden alivaltiosihteerinä Valtioneuvoston kansliassa. Aiemmin Vihriälä on toiminut Pellervon taloudellisen tutkimuslaitoksen toimitusjohtajana, toimistopäällikkönä ja tutkijana Suomen Pankissa, virkamiehenä OECD:ssä sekä tutkijana ja assistenttina Helsingin yliopistossa.

VTT *Antti Ripatti* on nimitetty empiirisen makrotaloustieteen professoriksi Helsingin yliopistossa kuluvan vuoden alusta lukien. Tilastokeskus rahoittaa professuuria ensimmäiset viisi vuotta. Samassa yliopistossa rahan kysynnästä vuonna 1998 väitellyt Ripatti on aiemmin toiminut mm. ekonomistina ja projektiohjaajana Suomen Pankissa.

Helsingin yliopistossa on KTT *Jani Luoto* nimitetty sovelletun ekonometrian *tenure track*-apulaisprofessoriksi kolmen vuoden määräajaksi kuluvan vuoden alusta lukien. Luoto väitteli Jyväskylän yliopistossa vuonna 2009 ja on viimeksi toiminut yliopistonlehtorina Helsingin yliopistossa.

KTT *Aki Kangasharju* on nimitetty Nordean tutkimusjohtajaksi ja KTM *Roger Wessman*

pääekonomistiksi Suomessa 1. helmikuuta 2012 alkaen. Kangasharju on viimeksi toiminut Valtion taloudellisen tutkimuskeskuksen (VATT) ylijohtajana ja sitä ennen tutkimusjohtajana. Wessman on toiminut Nordean tutkimusjohtajana vuodesta 2007.

KTT *Helinä Laakkonen* on nimitetty tutkijaekonomistiksi Suomen Pankin Rahapolitiikka- ja tutkimusosaston tutkimusyksikössä kuluvan vuoden alusta alkaen. Jyväskylän yliopistossa vuonna 2009 väitellyt Laakkonen on työskennellyt aiemmin ekonomistina Suomen Pankissa sekä tutkijana Poliitiikan ja talouden tutkimuksen laitoksella Helsingin yliopistossa.

Palkittuja

Alfred Kordelinin säätiö on myöntänyt 20 000 euron suuruisen palkinnon Helsingin yliopiston professori *Markku Lanteelle* kannustukseksi taloustieteen tutkimuksen ja opetuksen edistämiseksi.

OP-Pohjola-ryhmän tutkimussäätiö on myöntänyt järjestyksessään kymmenennen väitöskirjapalkinnon KTT *Juha Joenväärälle* tutkimuksestaan *Essays on Hegde Fund Performance and Risks*. Siinä tarkastellaan uusia taloustieteen ja ekonometriaan perustuvia menetelmiä mitata ja ennustaa hedge-rahastojen menestystä ja riskejä. Tulokset osoittavat, että menetelmien soveltamisesta käytäntöön olisi selvää hyötyä valvontaviranomaisille ja sijoittajille. Palkittu väitöskirja on hyväksytty Oulun yliopiston taloustieteiden tiedekunnassa syyslukukaudella

2010 arvosanalla erinomainen. Palkinnon suuruus on 10 000 euroa.

Kansantaloustieteen alumnit Helsingin yliopistossa ry:n hallitus on nimittänyt yhdistyksen 2011 kunniajäsenet: kunniajäsen nro 1 *Tuovi Allen*, kunniajäsen nro 2 *Raimo Ilaskivi*. Hallitus on perustellut nimitettyjen aktiivisuutta yhdistyksen toiminnan tukemisessa ja kehittämisessä.

Suomen Pankki uudisti tutkimustoimintaansa

Suomen Pankki teetätti kolmannen tutkimustoimintansa ulkoisen arvioinnin vuonna 2009. Tällä kertaa pankki pyysi *Anil Kashyapin* (University of Chicago, The Booth School of Business), *Matti Pohjolan* (Aalto-yliopiston kaupapakorkeakoulu) ja *Volker Wielandin* (Goethe University Frankfurt) tehtävää suorittamaan. Professoreiden haluttiin arvioivan pankin tutkimuksen akateeminen laatu ja politiikkarelevanssi sekä tutkimusresurssien organisointi tutkimustoiminnalle asetettujen tavoitteiden näkökulmasta. Suomen Pankki julkaisi arviointiraportin joulukuussa 2009.

Arviointiraportissaan professorit esittivät useita suosituksia, joilla pankin tutkimustoiminnan edistyminen turvattaisiin myös jatkossa. Suositukset vaihtelevat vähäisestä muutostarpeesta isomman remontin tarpeeseen. Esimerkiksi pankin tutkimustoiminnan painotuksessa he näkivät vain hienosäädön tarvetta. Tuolloin vielä käytössä olleeseen tutkimustoiminnan sisäiseen vierailijaohjelmaan professorit sen sijaan suhtautuivat tutkimustoiminnan tehokkaan resursoinnin näkökulmasta hyvin kriittisesti. Ohjelman kautta tutkimusyksikkö resursoi projektejaan rekrytoimalla tutkijakoulutuksen saaneita ekonomisteja pankin sisältä.

Pankin johtokunta päätti heti alkuvuodesta 2010 perustaa työryhmän laatimaan ehdotusta pankin tutkimustoiminnan uudistamisesta. Elokuussa 2010 johtokunta hyväksyi ehdotuksen ns. laajasta tutkimusyksiköstä sekä muista tutkimustoiminnan linjauksiin tehtävistä tarkistuksista. Päätöksen mukaan tutkijaresurssit organisoidaan pankin tutkimusyksikköön määräaikaisiksi tutkijaekonomistin ja neuvonantajien tehtäviksi. Määräaikaisuudet ovat 3–5 vuoden pituisia ja uudistettavissa. Tutkijaekonomistien työ jakaantuu tutkimus- ja politiikkatyöhön. Varttuneemmilla tutkijaekonomisteilla on enemmän politiikkatyöhön liittyviä tehtäviä.

Pankin uuden tutkimusyksikön ylösajo alkoi syksyllä 2010, kun tutkimusyksikkö ryhtyi rekrytoimaan tutkijaekonomisteja pankin sisältä ja ulkoa. Tutkimusyksikköön on tähän päivään mennessä rekrytoitu kuusi tohtoritason ekonomistia määräaikaisiin tutkijaekonomistin tehtäviin, neljä pankin sisältä ja kaksi pankin ulkopuolelta. Toinen pankin ulkopuolelta palkattu tutkijaekonomisti rekrytoitiin vuonna 2011 kotimaasta ja toinen American Economic Associationin (AEA) vuosikokouksen yhteydessä Denverissä järjestetyn Job Market for Economist -prosessin kautta.

Rekrytoitujen tutkijaekonomistien lisäksi aiemmat tutkimusohjaajan tehtävät on muutettu neuvonantajan tehtäviksi. Tällä halutaan korostaa sitä, että tutkimusyksikössä ei jatkossa ole resursseja tutkimusohjaukseen, vaan itse tutkimuksen tekoon. Tutkimuspäällikkö koordinoi pankin tutkimustyötä, ja hänen avukseen on perustettu ohjausryhmä, jota vetää tutkimuksesta vastaava johtokunnan jäsen. Ohjausryhmä varmistaa resurssienjaon toimivuuden, ja siihen voidaan tarvittaessa kutsua ulkopuolisia tieteellisiä asiantuntijoita.

Näiden tutkimusorganisaatioon ja resursointiin liittyvien uudistusten lisäksi pankin tutkimustoiminnan painopisteitä on muutettu siten, että aiempien kahden ohjelman – rahoituspoliittikan mallinnus ja rahoituspalvelusektorin tulevaisuus – sijasta tutkimustoiminnan sisällöllisessä linjauksessa painottuu – viimeaikaisten kriisien siivittämänä – entistä selvemmin rahoitusmarkkinoiden ja makrotalouden vakaus ja vuorovaikutus.

Palkansaajien tutkimuslaitos täytti 40 vuotta

Työväen taloudellisen tutkimuslaitoksen (TTT) nimellä perustettu Palkansaajien tutkimuslaitos juhli 40-vuotista historiaansa 22. marraskuuta 2011 juhlaseminaarissa, jonka aiheena oli ”Haastaako talouskriisi kestävän kehityksen?”. Tilaisuudessa esitelmöivät Tasavallan presidentti *Tarja Halonen*, professori *Joseph Stiglitz* (Columbian yliopisto, New York) ja professori *Matti Pohjola* (Aalto-yliopiston kauppakorkeakoulu).

Presidentti Halonen korosti, että kehityksen mittaamiseen tarvitaan bruttokansantuotetta kattavampi mittari ja että vain tarkkailemalla muita indikaattoreita – kuten eriarvoisuuden kehitystä – voidaan rakentaa kestävämpää kasvua ja parantaa ihmisten hyvinvointia.

Professori Stiglitz totesi finanssikriisin ja sen aiheuttaman taantuman opettaneen, ettei

löysään sääntelyyn ja helppoon luotonsaantiin perustuva kasvu johda vahvaan talouteen. Hän varoitti Euroopan vyönkiristämispoliittikan seurauksista ja ehdotti vahvan valtiontalouden maille elvytystä sekä kriisimaiden auttamista perustamalla solidaarisuusrahasto. EKP:n olisi myös osallistuttava ainakin väliaikaisesti velkaisten valtioiden rahoittamiseen. Stiglitz korosti, että nykymeno johtaa suureen työttömyyteen sekä eriarvoisuuden kasvuun ja että kapitalismi olisi pelastettava itseltään sääntelyä lisäämällä.

Matti Pohjola osoitti suomalaisten keskimääräisen hyvinvoinnin kasvaneen bruttokansantuotetta nopeammin, kun hyvinvointia mitataan yksilöllisen kulutuksen ja vapaa-ajan määrällä, tuloeroilla ja väestön terveyttä kuvaavalla elinajanodotteella. Tuloerojen kasvu on heikentänyt merkittävästi hyvinvoinnin kehitystä, mutta erityisesti elinajan pidentyminen on enemmän kuin kompensoinut sen. Bruttokansantuote ei siten välttämättä yliarvioi hyvinvointia, vaan se pikemminkin aliarvioi sitä kehittyneissä hyvinvointiyhteiskunnissa. Kasvu on ollut myös siinä mielessä kestävä, että ympäristön tila on kohentunut. Suomalaisten hyvinvointi onkin nyt korkeampi kuin koskaan, mutta todennäköisesti kuitenkin alhaisempi kuin tulevien sukupolvien hyvinvointi.